

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

SENIOR CERTIFICATE EXAMINATIONS/ NATIONAL SENIOR CERTIFICATE EXAMINATIONS

TSHIVENDA LUAMBO LWA U ENGEDZA LWA U THOMA (FAL)

BAMMBIRI LA VHUVHILI (P2)

SHUNDUNTHULE/FULWI 2025

TSUMBANDILA YA U MAKAN

MARAGA: 70

Tsumbandila iyi ya u maka i na masiatari a 11.

KHETHEKANYO YA A: NGANEA

U TSHILA NDI U VHONA – RN Mađadzhe

MBUDZISO 1

1.1	1.1.1	Mashudu.√	(1)
	1.1.2	Dzwaini na Dugudzha√.√	(2)
	1.1.3	Mashudu o tshuwa ngauri o bviselwa zwigidi.√√	(2)
	1.1.4	Wa musalauno/tshifhinga tsha zwino ngauri hu khou ambiwa nga u fungwa mavhone na u bviswa ha zwigidi zwine zwi wanala musalauno/tshifhinga tsha zwino.√√	(2)
	1.1.5	Vho wanedzwa muđini wa Mpho, Phophi a tuwa vhuhadzi a dovha a vhuya.√√	(2)
	1.1.6	D/Vho Łiedza.√	(1)
	1.1.7	Ndi Maria ngauri ndi ene a no khou lutanya Mpho na Mashudu.√√	(2)
	1.1.8	- O humbela Vho Ravhutsi uri vha ye vha humbelele Mpho beiļi musi o farwa. √ - O mu isela zwiliwa musi e dzhele.√ - O mu tikedza musi mulandu wawe u khou sengiwa. √
(Zwivhili fhedzi)	(2)
	1.1.9	U funesa tshelede a zwo ngo luga ngauri zwo ita uri Dzwani na Dugudzha vha vhe magevhenga.√√	(2)
	1.1.10	- U sa nwa musi e mushumoni.√ - U tea u fara vhalwadze zwavhuđi.√ - U tea u dibvisa kha vhufarekano mushumoni. √
(Na dziřwē phindulo dzi no pfala)	(2)

NA

1.2	1.2.1	Vhengeleni la halwa/Vuvha.√	(1)
	1.2.2	Ndi Mashudu.√	(1)
	1.2.3	Tsha u bveledza mafhungo ngauri ri khou vhona khuqano i tshi
khou hulela/u engedzea.√√	(2)
	1.2.4	Yo vhangwa nga u rwiwa ha Mpho na u kwashelwa goloi nga
Mashudu/Ndi mulifhedzano vhukati ha Mashudu na Mpho.
Yo vhangwa nga u dzhielana vhafunani√√	(2)
	1.2.5	Ndi u dalesa ha vhathe.√√	(2)
	1.2.6	O vha a khou itela u sa tsha bvisa tshelede ye a pfi a bvise riwedzi
muñwe na muñwe nga Mashudu na uri a sale zwavhuđi na
Maria.√√	(2)
	1.2.7	Yo tea ngauri muhatuli ha ngo mu vhona mulandu nga u shaea
ha vhutanzi ha uri Mpho ndi ene o rengaho Dzwaini na
Dugudzha uri vha vhulahe Mashudu./Yo vha i songo tea ngauri
ndi ene o vhangaho uri Mashudu a vhulahwe.√√	(2)
	1.2.8	Kha nganea iyi tshelede yo luđanya Phophi na Mpho nge Mpho
vha na tshidzumbe kha Phophi./ Ya dovha ya luđanya Dzwaini na
Dugudzha nge vha sa kovhane tshelede zwavhuđi.√√	(2)
	1.2.9	- U funesa Mpho naho e mathadani.√
- U sumbedza thikhedzo ya Mpho nge a mu ḥodela maloyara.√
- O ita zwavhuđi nga u kondelala naho nyimele yo vha i tshi
konda vhuhadzi.√	(3)
[35]

HO DINA ONE – Sharon Mbedzi

MBUDZISO 2

2.1	2.1.1	Goloi.√	(1)
	2.1.2	Osbon√ na Musuku.√	(2)
	2.1.3	O dinalea/u sinyuwa ngauri a ho ngo ḫa muthu we a vha a khou lavhelela ene.√√	(2)
	2.1.4	Tsha musalauno/tshifhinga tsha zwino ngauri hu khou ambiwa nga vhoramabindu vha network zwithu zwi no wanala musalauno/tshifhinga tsha zwino.√√	(2)
	2.1.5	Ngeletshedzo u fhurwa tshelede i si na vhukono nge a rengiselwa goloi i si na mabammbiri a vhukuma.√√	(2)
	2.1.6	A/Ruth.√	(1)
	2.1.7	Ndi ifa le Ngeletshedzo a sielwa nga vhabebi vhawe ngauri ndi lone li no khou lutanya Ngeletshedzo na Veronica.√√	(2)
	2.1.8	- O mu rengela zwiambaro zwa u ḫura.√
- O mu fhulufhela a tenda a tshi tshimbidza mabindu na u ḫodelwa goloi.√	(2)
	2.1.9	Mulaedza ndi wa uri ri tea u thusa khonani dzashu musi dzo wela khomboni sa zwe vha ita kha khonani yavho Ngeletshedzo.√√	(2)
	2.1.10	- U sa dzhena tshikolo.
- U shaya ndivho ya zwa mabindu.
- U sa thetshelesa mme awe khathihi na khonani dzawe vha tshi mu eletshedza.√√
(Zwivhili fhedzi)
(Na dziñwe phindulo dici pfalaho)	(2)

NA

2.2	2.2.1	Ndi Veronica.✓	(1)
	2.2.2	Getheni la muđi wa Ngeletshedzo.✓	(1)
	2.2.3	Ndi mathakheni ngauri ndi hone he Ngeletshedzo sa muanewa dendele zwa mu vhifhela.✓✓	(2)
	2.2.4	Ndi ya nn̄da ngauri ri khou pfa Ngeltshedzo a tshi kho semana.✓✓	(2)
	2.2.5	Ndi u dinalea hawe./ Sinyuwa.✓✓	(2)
	2.2.6	Ho ngo t̄anganedza thuso ngauri o vha a na t̄honi na u dihudza vhunga o vha a si tshe na tshithu siani la mabindu.✓✓	(2)
	2.2.7	Zwo vha zwo tea ngauri o vha e na tshelede nnzhi u fana na lwanzhe lu na madi manzhi/Zwo vha zwi songo tea ngauri tshelede yawe yo fhela ngeno madi a lwanzhe a songo fhela.✓✓	(2)
	2.2.8	Tshelede yo lutanya Veronica na Ngeletshedzo nge Veronica a mu rengisela goloi i si na mabammbiri a vhukuma.✓✓	(2)
	2.2.9	- U sa ita zwa madikīta.✓
- U thetshelesa tsivhudzo.✓
- U dzhena tshikolo.✓	(3)
		(Na dziniwe phindulo dzi pfalaho)	[35]

THANGANYELO YA KHETHEKANYO YA A: 35

KHETHEKANYO YA B: DIRAMA

FINDINKODO – TT Mudau

MBUDZISO 3

3.1	3.1.1	Lihoro Madimokirati.√	(1)
	3.1.2	Muthumukhulu.√	(1)
	3.1.3	U fhaṭa, pfano na vhuthihi.√√	(2)
	3.1.4	Mafhungo a khou bvelela musalauno ngauri ri pfa nga dziminisiṭa na mahoro.√√	(2)
	3.1.5	O pandelwa ngauri o vha a tshi kokodzela thungo.√√	(2)
	3.1.6	O olwa sa murangaphanda a re na vhukoni ha u langa shango/O olwa sa mukonanyi wa vharema na vhatshena.√√
(Na dziṅwe phindulo)	(2)
	3.1.7	Wo vha tsikeledza.√
U khethulula nga lukanda.√
(Na dziṅwe phindulo dzo teaho)	(2)
	3.1.8	Madzangano a tea u shumisana na u ḫthonifhana.√√
(Na dziṅwe phindulo dzo teaho)	(2)
	3.1.9	Ndayotewa i thusa kha u langa shango.√
I na milayo ya shango.√
I disa vhudziki shangoni.√
(Na dziṅwe phindulo dici pfalaho)	(3)

NA

3.2	3.2.1	Ofisini dza muvhuso.√	(1)
	3.2.2	La Madimokirati.√	(1)
	3.2.3	U vhofholowa ha vharema na u vha na pfanelo dzo fhelelaho.√√	(2)
	3.2.4	Ndi ngauri u khou eletshedza uri hu vhe na u farela vhatshena kha zwe vha ri pfisa vhutungu na u shumesa u lugisa shango.√√	(2)
	3.2.5	U sa vha na ndaka√, shango √na mulomo.√	(3)

- 3.2.6 Ndi Muthumukhulu ngauri mafhungo othe a kwama ene.✓✓ (2)
- 3.2.7 B/muvhuso wa u khethiwa nga vhathu.✓ (1)
- 3.2.8 Ndi musi Lihoro la madimokirati hu lone lo fhedzaho nga u vhusa shango.✓✓ (2)
- 3.2.9 Muthumukhulu u ima na la uri hu vhe na muphuresidennde muthihi na vhathusa phuresidennde vhavhili ngeno De Wit a tshi ima na la muphuresidennde muthihi na muthusa phuresidennde muthihi.✓✓ (2)
- 3.2.10 Vhatshena a vha tanganedzi tshanduko dza uri vha vho lingana na vharema.✓✓ (2)

THANGANYELO YA KHETHEKANYO YA B: 35

KHETHEKANYO YA C: NGANEAPFUFHI

ZWA VHUTSHILO – NA Milubi na LL Mafenya

MBUDZISO 4

4.1 'VULANI MUFUNWA WANGA' – NA Milubi

- 4.1.1 Henefhano.✓ (1)
- 4.1.2 Zwilapfulapfu zwo fhatwaho nga vhudele.✓✓ (2)
- 4.1.3 Tsha musalauno. Ri pfa nga ha Yunivesithi, vhafumakadzi vha no dzhena tshikolo na u tshimbila nga goloi. ✓✓
(Zwivhili fhedzi) (2)
- 4.1.4 Ndi ha u sa takala ngauri o vha o valela mufarekano wawe rumuni zwino u khou ofha uri munna wawe u do mu wanedza.✓✓ (2)
- 4.1.5 Vho Dinani ndi munna wa lufuno ngazwo vho ya u dalela mufumakadzi wavho tshikoloni ngeno Neani e mufumakadzi a sa funi munna muthihi.✓✓ (2)
- 4.1.6 Tsha u bveledza mafhungo ngauri ndi hune mafhungo a aluwa hone.✓✓ (2)
- 4.1.7 O sera fhasi ha mmbete, o lingedza u vula vothi na u todou diposelela nnda nga fasitere.✓✓
(Zwivhili fhedzi) (2)
- 4.1.8 Ee yo bveledzwa zwavhu di ngauri ro sala muyani, a rongo tsha pfa uri Neani o vula muqango naa.✓✓ (2)
- 4.1.9 Zwi a itea vhutshiloni ngauri
- Hu na vhafumakadzi vha no ita zwa vhufarekano ngeno vho maliwa.✓
- Hu na vhafumakadzi vha si na lufuno.✓
- Hu na vhanna vha re na lufuno lwa vhukuma vha tikedza vhafumakadzi vhavho sa Vho Dinani. ✓
(Na dziriwe phindulo dzo teaho) (3)

NA

4.2 'NDI A PUTEDZA HA ITEA DEMBE' – NA Milubi

- 4.2.1 Mu^{long}anganoni.√ (1)
- 4.2.2 Narina.√ (1)
- 4.2.3 O vha longela zwe^{the} zwe fanelaho.√√ (2)
- 4.2.4 Ndi ha u dinalea. Vho sinyuswa nga vhupombwe ha mufumakadzi wavho.√√ (2)
- 4.2.5 O mufundedza maitele a sa fushi a u funana na vha^{niwe} vhanna.√√ (2)
- 4.2.6 Ndi a u sa difara zwavhu^{dī}/u sa fhulufhedzea.√√ (2)
- 4.2.7 O kona ngauri thoho i a tshimbilelana na mafhungo ngauri Vho Dimbalala vho todou huvhadza mufumakadzi wavho nga tshigidi.√√ (2)
- 4.2.8 Thero ndi ya u kaidza vhafumakadzi uri vha tea u fhulufhedzea kha vhanna vhavho/u difara zwavhu^{dī} siani la lufuno.√√ (2)
- 4.2.9 - Ndo vha ndi tshi do dzula navho fhasi ra amba nga ha masiandaitwa azwo.√
- Ndo vha ndi tshi do mu eletshedza uri a wane vhahulwane a dzudzanye mafhungo nga u disola.√
- Uri a wane vhafunzi vha mu khuthadze a kone u pfectesa uri mufumakadzi wa ndeme kana vhukuma u hani. √
(Na dziⁿwe phindulo dzi pfalaho.) (3)

THANGANYELO YA KHETHEKANYO YA C: 35

KHETHEKANYO YA D: VHURENDI

SHOTHODZO – TN Pholi NA TK Mkansi

MBUDZISO 5

5.1 'NDUNI DZA RDP' – TN Pholi

- 5.1.1 Liedzamuthu/Lifanyamuthu/Limuthufhadzi.✓ (1)
- 5.1.2 - Mafasitere o kwashea.✓
- Mbondo dzo dona/dzi na mashika.✓
- Thanga dzo fuđuluwa/Mazennge o wela fhasi.✓ (3)
- 5.1.3 - Mmbwa dzo faho.✓
- Mashika a vhana.✓ (2)
- 5.1.4 aaaa.✓✓ (2)
- 5.1.5 U khou bvisela khagala uri vhadzuli vha nduni dza RDP vha tambulutshela zwičaračani/Vhadithusela henefho zwičaračani.✓✓ (2)
- 5.1.6 Ndi vhathu vha na vhuada.✓✓ (2)
- 5.1.7 Ndi wa u sumbedza u sa farwa zwavhudzi ha nnđu dza RDP nga vhadzuli vhadzo.✓✓ (2)
- 5.1.8 Ndi sathaya ngauri murendi u khou sasalandza kutshilele kwa vhathu vha no dzula nduni dza RDP.✓✓ (2)
- 5.1.9 Ndi nga si takalele u dzula khadzo ngauri nnđu dza hone a si dzavhudzi na vhadzuli vhadzo vha na vhuada khathihi na kutshilele ku si kwavhudzi./ Ndi a takalela u dzula ngauri ndi nnđu dza mahala nahone dza khwičen.✓✓
(Na dziriwe phindulo dzi pfalaho.) (2)

NA

5.2 'THINGOTHENDELEKI' – TN Pholi

- 5.2.1 Lupenyo.✓ (1)
- 5.2.2 - Pfunzo.✓
- Mushumo.✓
- Mbingano.✓ (3)
- 5.2.3 U amba uri thingothendeleki a dici lengi.✓✓ (2)
- 5.2.4 O lila ngauri ri pfa kha mutualadzi wa 10 a tshi ri: 'Mitodzi yanga namusi khei.'✓✓ (2)
- 5.2.5 Dzi bvisela khagala uri thingothendeleki dici na zwivhuya na zwivhi/ Thingothendeleki dici a thusa dza dovha dza tshinya.✓✓ (2)
- 5.2.6 U ombedzela/u khwathisedza/u dodomedza.✓✓ (2)
- 5.2.7 C/vho sikaho thingothendeleki.✓ (1)
- 5.2.8 Vhudipfi ha u sinyuwa/u dinalea ngauri ndi wa u ongolowa.✓✓ (2)
- 5.2.9 Ndi a tikedza ngauri dici na vhuvhi/vhutshinyi vhunzhi./
A thi tikedzi ngauri dici a leludza siani la zwa vhudavhidzani/dici na zwivhuya zwinzhi siani la zwa vhudavhidzani.✓✓ (2)

THANGANYELO YA KHETHEKANYO YA D: 35
MARAGAGUTE: 70